

OBSAH

Úvod (J. Widimský)	11
Trendy v mortalitě kardiovaskulárních chorob v posledních letech v různých zemích (J. Widimský)	20
Náhlá smrt (J. Widimský, V. Višek)	23
Možnosti studie frekvence náhlé smrti	23
Definice náhlé smrti	24
ICHS jako vedoucí příčina náhlé smrti a její výskyt	26
Patologie	27
Rizikové faktory náhlé smrti	30
EKG projevy zvýšeného rizika náhlé smrti	33
Prevalence a reprodukovatelnost	35
Prodromy náhlé smrti	39
Antiarytmická léčba	40
Léčba nestabilní anginy pectoris	45
Předhospitalizační fáze akutního infarktu myokardu	45
Preventivní podávání antiarytmik v předhospitalizační fázi	52
Rizikové faktory ischemické choroby srdeční (H. Geizerová)	62
Hypertenze (J. Widimský)	71
Klasifikace hypertenze podle SZO	72
Klasifikace hypertenze podle etiologie	73
Cévní komplikace hypertenze	74
Úloha soli	75
Vztah soli a hypertenze v různých populacích	75
Vlivy rasové	79

Vliv obezity	80
Vlivy genetické	81
Alkohol a hypertenze	81
Kadmium a hypertenze	82
Krevní tlak a věk	83
Krevní tlak u starších osob	89
Prevalence hypertenze	91
Hypertenze – rizikový faktor	93
Juvenilní hypertenze (14–29 let)	96
Diagnostika	98
Detekce hypertenze	100
Cerebrovaskulární onemocnění	106
Subarachnoidální krvácení	107
Metodika měření krevního tlaku	108
Léčba hypertenze (J. Widimský, O. Horák)	118
Zásady léčby vysokého krevního tlaku	128
Farmakoterapie hypertenze	128
1. Nertuťová diureтика – thiazidy	129
2. Látky blokující adrenergní orgánové betareceptory	130
3. Látky ovlivňující sympatický nervový systém	130
4. Látky působící na hladký sval stěny cévní – vazodilatancia	133
Použití antihypertenzív v ambulantním léčení hypertenze	134
Hypertenze u starších osob	137
Výchova pacienta	137
Léčba osob po mozkové cévní příhodě	139
Prevence	143
Indikace léčby	143
Kontrola hypertenze v populaci (J. Hurých, Z. Píša)	149
Současný stav kontroly hypertenze	149
Program kontroly hypertenze v ČSR	152
Hyperlipidémie (H. Geizerová)	156
Hypercholesterolémie	156
Kontrola hypercholesterolémie	167
Kontrola hypertriglyceridémie	168

Kouření jako rizikový faktor (H. Pistulková)	172
Mortalita na ICHS	173
Mortalita na rakovinu plic	176
Morbidity na ICHS	177
Náhlá smrt	179
Angina pectoris	179
Maligní hypertenze a kouření	179
Vliv kouření na cévní endotel	180
Mechanismus působení kouření	180
Nikotin	180
Kysličník uhelnatý	181
Boj proti kouření	182
Metody odvykání kouření	183
 Tělesná inaktivita (I. Stolz)	189
Komparativní a deskriptivní epidemiologické studie o fyzické aktivitě	189
Fyzická aktivita a angina pectoris	191
Patologickoanatomické studie	192
Význam sportovní a rekreační aktivity	192
Mechanismy příznivého působení fyzické aktivity	196
Testování fyzické zdatnosti	198
Vhodné typy pohybové intervence	199
Hlavní zásady při ordinaci pohybové aktivity	199
 Obezita (V. Višek, J. Janda)	206
Dieta	210
 Diabetes a ateroskleróza (V. Višek, J. Janda)	230
 Stres a typ chování (H. Geizerová)	242
 Dědičnost a familiární dispozice (H. Geizerová)	246
 Další vedlejší možné rizikové faktory (H. Geizerová)	250
Vliv pohlaví	250
Ženy a ICHS	250
EKG	250
Vzdělání a rizikové faktory	252

Kyselina močová	252
Krevní skupiny	253
Káva	254
Alkohol	255
Úloha vitamínu C	256
Další vitamíny	257
Tvrnost vody a stopové prvky	257
Stopové prvky	258
Vápník (Ca)	259
Hořčík (Mg)	259
Mangan (Mn)	259
Chróm (Cr)	260
Zinek (Zn) a měď (Cu)	260
Kadmium (Cd)	260
Olovo (Pb)	261
Seleniun (Se)	261
Autoimunita	262
 Intervenční studie – unifaktoriální, multifaktoriální (H. Geizerová)	266
 Vliv přímých rekonstrukcí věnčitých tepen na prognózu nemocných s ischemickou chorobou srdeční (J. Fabián)	282
 Rehabilitace pacientů po infarktu myokardu (J. Widimský)	292
Vliv kouření na prognózu pacientů po infarktu myokardu	294
Vliv tělesného tréninku	294
 Závěry (J. Widimský)	296
Reverzibilita aterosklerózy	300
 Praktické dodatky (J. Widimský)	303
Anamnéza rodinná	303
Hypercholesterolémie	303
Hypertenze	303
Kouření	304
Diabetes	304
Obezita	305
Tělesná aktivita	305

Kardiovaskulární program v ČSR (J. Hurých, Z. Píša)	306
Fibrinolytická léčba (J. Widimský)	310
Antikoagulační a antiagregiční léčba (J. Widimský)	314
Antikoagulační léčba	314
Minidávky heparinu	317
Dlouhodobá antikoagulační léčba jako prevence recidivy infarktu	318
Antiagregiční léčba	319
Betablokátory (J. Widimský)	323
Prevence ischemické choroby dolních končetin a jejích komplikací (J. Linhart)	328
Sekundární prevence	330
Revmatická choroba srdeční (K. Bergmann)	336
Ovlivnění faktorů vedoucích k vývoji chlopňových vad	342
Antimikrobiální profylaxe infekční endokarditidy	
(J. Jiříčková)	345
Zubní a orofaryngeální výkony	348
Výkony na genitourinárním ústrojí	348
Gastrointestinální výkony	349
Ostatní výkony	349
Jiné	350
Kardiochirurgie	350
Konkrétní návrhy profylaxe	351
Preventivní opatření u vrozených srdečních vad	
(M. Šamánek)	355
Příčiny vzniku vrozených srdečních vad	356
Sezónní výskyt vrozených srdečních vad	356
Vztah onemocnění a výživy matky v těhotenství ke vzniku vrozených srdečních vad	356
Podávání léků v těhotenství	357
Význam časového faktoru v teratogenezi	358
Genetický podklad vzniku vrozených srdečních vad	358

Prevence vzniku vrozené srdeční vady	360
Prevence nepříznivého vývoje vrozených srdečních vad	361
Prevence komplikací vrozených srdečních vad	362
Tělesná zátěž u nemocných s vrozenou srdeční vadou	363
Očkování dětí s vrozenou srdeční vadou	364
Těhotenství u žen s vrozenou srdeční vadou	364
Prevence žilní trombózy a plicní embolie (I. Přerovský,	
J. Widimský)	368
Zrychlení proudu krevního v žilách	368
Aktivní cvičení	369
Pasívni cvičení	370
Komprese končetiny	370
Elevace končetiny	371
Preventivní metody ovlivňující koagulaci a destičky	372
Antikoagulancia	372
Malé dávky heparinu (miniheparin)	372
Látky ovlivňující funkci destiček	374
Dextran	375
Jiné metody prevence	377
Základní a speciální prevence	378
Prevence plicní embolie při akutní žilní trombóze a pre- vence opakování plicních embolií	379
Prevence cor pulmonale (J. Widimský)	384
Kardiomyopatie (J. Widimský)	387
Rejstřík	391